

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statskontoret och till vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statskontoret och till vissa lagar som har samband med den (RP 79/2024 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 34/2024 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Jarmo Huotari, finansministeriet
- lagstiftningsråd Liisa Leppävirta, justitieministeriet
- branschdirektör Mikko Kangaspunta, Statskontoret
- specialplanerare Katja Järveläinen, Statskontoret.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- social- och hälsovårdsministeriet
- försäkringsdomstolen
- dataombudsmannens byrå
- Skatteförvaltningen
- Trafikförsäkringscentralen.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås ändringar i lagen om statskontoret, lagen om offentlig upphandling och koncession, lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster, brottsskadelagen, lagen om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor, lagen om upphävande av lagen om olycksfallsverket och lagen om inkomstdatasystemet.

Betänkande FvUB 18/2024 rd

Statskontorets uppgifter uppdateras och till lagen fogas bestämmelser om Statskontorets rätt att få information. Dessutom föreslås andra mindre korrigeringar i lagen. Statskontoret åläggs att upprätthålla ett elektroniskt system där den upphandlande enheten får information om publiceringen av en upphandlingsannons och tidpunkten för publiceringen. Därutöver föreslås att Statskontorets uppgifter också ska omfatta de uppgifter i anslutning till verksamheten i nätverket för förmedling av elektroniska affärshandlingar som Statskontoret tidigare har skött med stöd av finansministeriets förordnande.

De föreslagna lagarna avses huvudsakligen träda i kraft den 1 november 2024.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Genom de ändringar som föreslås i lagen om statskontoret (305/1991) och i de övriga lagar som ingår i propositionen uppdateras bestämmelsen om Statskontorets uppgifter och införs bestämmelser om Statskontorets rätt till information. I propositionen föreslås också bestämmelser om det omprövningsförfarande som ett automatiserat beslutsförfarande förutsätter vid påförande av vissa avgifter enligt trafikförsäkringslagen (460/2016) och om Statskontorets självrättelse i ersättningsärenden enligt brottsskadelagen (1204/2005). Det föreslås också ändringar i bland annat bestämmelserna om handräckning i lagen om statskontoret och bestämmelserna om straffrättsligt ansvar och skadeståndsansvar för de sakkunniga som Statskontoret anlitar.

Enligt grundlagsutskottets utlåtande (GrUU 34/2024 rd) om den aktuella propositionen kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Förvaltningsutskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande kommentarer och ändringsförslag.

Rätt att få uppgifter och utlämnande av uppgifter

I propositionen föreslås det att Statskontorets och vissa andra myndigheters rätt att få information utvidgas och preciseras. Förvaltningsutskottet anser det vara viktigt att Statskontorets och andra aktörers rätt att få information är uppdaterad och att aktörerna får den information de behöver för de uppgifter som anvisats dem i lagstiftningen.

I sitt utlåtande (GrUU 34/2024 rd) till förvaltningsutskottet lyfter grundlagsutskottet särskilt fram andra och fjärde meningen i 2 b § 1 mom. i förslaget till lag om Statskontoret. Där står det att Finlands Kommunförbund och de ministerier och myndigheter som nämns i bestämmelsen trots sekretessbestämmelserna har rätt att av Statskontoret få de uppgifter om ministeriets förvaltningsområde som är nödvändiga för att den uppgift som avses i vissa punkter i 2 § 1 mom. ska kunna fullgöras. Enligt bestämmelsens ordalydelse gäller ministeriernas och de andra aktörernas rätt till information således information som är nödvändig för fullgörandet av Statskontorets lagstadgade uppgifter.

Betänkande FvUB 18/2024 rd

Den rätt att få information som föreslås i bestämmelsen är i och för sig på lämpligt sätt knuten till nödvändighet, menar grundlagsutskottet. Enligt grundlagsutskottets uppfattning hör det dock inte till de nämnda ministeriernas, de andra myndigheternas eller Finlands Kommunförbunds behörighet att sköta Statskontorets uppgifter på det sätt som det hänvisas till i bestämmelsen. Utifrån ordalydelsen förblir det alltså oklart för vilket syfte de har rätt att få sekretessbelagd information från Statskontoret. Grundlagsutskottet hänvisar till motiveringen till bestämmelsen (s. 26—27), där det står vilka uppgifter för ministerierna och andra aktörer som innebär ett behov av information. Förvaltningsutskottet föreslår att bestämmelsen ändras så att den motsvarar motiveringen på det sätt som framgår av detaljmotiveringen nedan.

I lagen om statskontoret föreslås en ny 2 d §, där det föreskrivs om Statskontorets rätt att få information bland annat för skötseln och övervakningen av statliga lån, statsborgen, statsgarantier och räntestöd samt för skötseln av uppgifter som gäller statens skadestånds-, förmånsärenden, ärenden avseende betalningsbefrielse och kvarlåtenskapsrättsliga ärenden. Förvaltningsutskottet anser att den föreslagna rätten till information är nödvändig med tanke på de uppgifter som anvisats Statskontoret. Utöver den föreslagna rätten att få uppgifter föreslår förvaltningsutskottet utifrån inkommen utredning på det sätt som framgår nedan i detaljmotiveringen att Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet och försvarsmakten läggs till de aktörer som ska lämna ut uppgifter.

Förvaltningsutskottet konstaterar att de föreslagna bestämmelserna om rätt att och skyldighet att lämna ut information i många avseenden är relevanta med tanke på skyddet för personuppgifter. Förvaltningsutskottet har ingenting att invända mot de föreslagna bestämmelserna med avseende på skyddet för personuppgifter. Förvaltningsutskottet fäster dock uppmärksamhet vid det som i propositionen sägs om behandling av uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter (EU:s allmänna dataskyddsförordning¹, nedan dataskyddsförordningen, artikel 9) samt vid behandlingen av uppgifter som rör fällande domar i brottmål samt överträdelser (artikel 10 i dataskyddsförordningen). Enligt utredning grundar sig Statskontorets rätt att behandla uppgifter av den här typen på 6 § 1 mom. 2 punkten och 7 § 1 mom. 2 punkten i dataskyddslagen (behandlingen av informationen regleras i lag eller föranleds av en uppgift som direkt har ålagts den personuppgiftsansvarige i lag). Utskottet noterar att Statskontoret utifrån propositionen i fråga om skyddsåtgärder utöver 6 § 2 mom. och 7 § 2 mom. i dataskyddslagen också ska uppfylla vissa krav på skyddsåtgärder enligt lagen om statskontoret, till exempel begränsningarna i 2 c § i fråga om utlämnande av uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter samt kraven på att pseudonymisera och anonymisera uppgifter.

Begäran om omprövning och självrättelse

I den föreslagna 4 § i lagen om statskontoret står det att ändring får sökas i ett beslut som Statskontoret fattat med stöd av 29 § i trafikförsäkringslagen och som gäller påförande av en avgift som motsvarar försäkringspremien och en försummelseavgift. Grundlagsutskottet (GrUU 34/2024 rd) noterar dock att den föreslagna bestämmelsen innehåller en hänvisningsbestämmelse

1 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Betänkande FvUB 18/2024 rd

enligt vilken bestämmelser om sökande av ändring i Statskontorets beslut finns i 29 § 2 mom. i trafikförsäkringslagen (460/2016). Enligt momentet får Statskontorets beslut om försummelseavgift överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Men hänvisningsbestämmelsen blir enligt grundlagsutskottet oklar med tanke på förutsättningarna för tillgången till rättsskydd, eftersom ett beslut av en myndighet enligt 49 b § i förvaltningslagen inte får överklagas genom besvär, om omprövning av beslutet får begäras. Förvaltningsutskottet föreslår att bestämmelserna förtydligas och preciseras så att det är fråga om ett beslut som Statskontoret fattat med anledning av en begäran om omprövning och i vilket ändring får sökas.

Dessutom gäller den föreslagna bestämmelsen endast sökande av ändring i beslut som avses i 29 § i trafikförsäkringslagen. Förvaltningsutskottet konstaterar att en lösning som går ut på att bestämmelsen om sökande av ändring i fråga om omprövningsförfarandet tas in i lagen om statskontoret kan medföra utmaningar vid tillämpningen av lagen, eftersom de övriga bestämmelserna om ändringssökande finns i trafikförsäkringslagen. Den som tillämpar trafikförsäkringslagen, eller en fordonsägare eller fordonsinnehavare som är part och som påförs en avgift som motsvarar försäkringspremien och en försummelseavgift, kan enbart utifrån trafikförsäkringslagen få den uppfattningen att det inte är möjligt att begära omprövning av beslut som avses i 29 § i trafikförsäkringslagen och att avgiftsbeslutet ska överklagas direkt hos förvaltningsdomstolen. Rätten att begära omprövning framgår endast av den föreslagna bestämmelsen i lagen om statskontoret. Utskottet föreslår att den föreslagna bestämmelsen i 4 § i lagen om statskontoret flyttas till 29 § i trafikförsäkringslagen.

Det föreslås att det till 7 kap. 38 a § i lagförslag 4 fogas en ny bestämmelse om självrättelse av beslut om ersättning för brottsskador. Enligt utredning till förvaltningsutskottet brukar Statskontoret höra parten på försäkringsdomstolens vägnar i enlighet med 34 § i förvaltningslagen när Statskontoret överför besvären till försäkringsdomstolen för behandling. Förvaltningsutskottet föreslår att denna praxis tas in i 38 a § 2 mom.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om ändring av lagen om statistikcentralen

2 b §. Förvaltningsutskottet föreslår utifrån grundlagsutskottets utlåtande (GrUU 34/2024 rd) att bestämmelsen kompletteras så att ministeriernas, andra myndigheters och Finlands Kommunförbund rf:s uppgifter, för vilka de behöver information som Statskontoret lämnar ut, konstateras i bestämmelsen i stället för att rätten att få uppgifter ska gälla uppgifter som är nödvändiga för skötseln av Statskontorets lagstadgade uppgifter. Förvaltningsutskottet föreslår att bestämmelsen kompletteras utifrån propositionens specialmotivering på så sätt att de ministerier som nämns i bestämmelsen trots sekretessbestämmelserna ska ha rätt att få information från Statskontoret om statens skuldförvaltnings- och investeringstjänster och finansiella tjänster samt om förvaltningen och övervakningen av statliga lån, statsborgen, statsgarantier och räntestöd, om informationen är nödvändig för skötseln av uppgifterna inom respektive ministeriums eget förvaltningsområde. Dessutom föreslår utskottet att det preciseras att vissa ministerier och andra myndigheter som räknas upp i bestämmelsen samt Finlands Kommunförbund rf trots sekretessbestämmelserna har

Betänkande FvUB 18/2024 rd

rätt att av Statskontoret få de uppgifter i kommunernas och välfärdsområdenas informationsresurs för ekonomisk information som är nödvändiga för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter.

2 d §. Enligt utredning till förvaltningsutskottet har Statskontoret utöver den i 2 d § föreslagna rätten till information också behov av att få information från Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet för skötseln av ämbetsverkens gemensamma riskhanteringsuppgift. Förvaltningsutskottet föreslår att det till 2 d § 1 mom. 2 punkten fogas att Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet har rätt att trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om användningen av uppgifter få nödvändiga handlingar och uppgifter tillsammans med identifieringsuppgifter.

Förvaltningsutskottet påpekar dessutom att det i motiveringen till den föreslagna 2 d § 10 punkten underpunkt a (s. 37) konstateras att Statskontoret behöver information från Försvarsmakten för att utreda vissa skadestandsfrågor i anslutning till Natosamarbetet. Utskottet noterar emellertid att Försvarsmakten inte nämns i bestämmelsen i fråga. Paragrafen och motiveringen verkar alltså här inte stämma överens och rätten att få information från Försvarsmakten saknas. Utskottet föreslår att 2 d § 10 punkten underpunkt a kompletteras så att Statskontoret har rätt att få uppgifter också av Försvarsmakten.

I det föreslagna 2 d § 2 mom. undantas dock uppgifter som omfattas av vissa sekretessgrunder i offentlighetslagen från de uppgifter som ska lämnas ut med stöd av rätten att få uppgifter enligt 2 d § 1 mom. Syftet med denna bestämmelse tycks enligt motiveringen vara detsamma som i 2 c § 4 mom., men den har en mer allmän och öppen formulering, eftersom den anger att uppgifterna i fråga inte behöver lämnas ut. Utskottet föreslår för tydlighetens skull att momentets ordalydelse ändras så att den motsvarar ordalydelsen i 2 c §.

4 §. Förvaltningsutskottet föreslår på det sätt som anges ovan i utskottets överväganden att den föreslagna bestämmelsen om omprövningsförfarande i 4 § i lagen om statskontoret flyttas till 29 § i trafikförsäkringslagen, varvid den föreslagna 4 b § blir 4 §.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelse. Eftersom den föreslagna bestämmelsen i 4 § i lagen om statskontoret överförs till 29 § i trafikförsäkringslagen föreslår utskottet att riksdagen slopar bestämmelsen om att lagens 4 § tillämpas också på ärenden som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag.

4. Lagen om ändring av brottsskadelagen

38 a §. Självrättelse och överföring av besvär till försäkringsdomstolen. Förvaltningsutskottet föreslår med hänvisning till det som sägs ovan i utskottets överväganden att 38 a § 2 mom. kompletteras med en bestämmelse om etablerad praxis enligt vilken Statskontoret hör parten på försäkringsdomstolens vägnar i enlighet med 34 § i förvaltningslagen när Statskontoret överför besvären till försäkringsdomstolen för behandling. Förvaltningsutskottet föreslår att det till slutet av det föreslagna 2 mom. fogas ett tillägg om att Statskontoret ska underrätta ändringssökanden om att besvären överförs till försäkringsdomstolen för behandling samt ge ändringssökanden tillfälle att inom 30 dagar bemöta Statskontorets utlåtande till försäkringsdomstolen.

Betänkande FvUB 18/2024 rd

8. Lagen om ändring av 29 § i trafikförsäkringslagen

29 §. Påförande av avgift som motsvarar försäkringspremien och försummelseavgift. Förvaltningsutskottet föreslår med hänvisning till det som sägs ovan i utskottets överväganden att 4 § i lagen om statskontoret överförs till 29 § 2 mom. i trafikförsäkringslagen. Samtidigt preciseras den ordalydelse som föreslås i propositionen så att det i bestämmelsen konstateras att det är fråga om ett beslut som Statskontoret fattat med anledning av en begäran om omprövning och i vilket ändring får sökas. Dessutom föreslår utskottet att de föråldrade hänvisningarna till sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen i 29 § 2 mom. i trafikförsäkringslagen korrigeras så att de motsvarar lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ikraftträdande och övergångsbestämmelse. Eftersom den föreslagna bestämmelsen i 4 § i lagen om statskontoret överförs till 29 § i trafikförsäkringslagen föreslår utskottet att det till övergångsbestämmelsen fogas att det omprövningsförfarande som avses i 29 § 2 mom. tillämpas också på ärenden som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2, 3 och 5—7 i proposition RP 79/2024 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 4 i proposition RP 79/2024 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Riksdagen godkänner ett nytt lagförslag 8. (Utskottets nya lagförslag)

Betänkande FvUB 18/2024 rd

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om statskontoret

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statskontoret (305/1991) lagens rubrik, 1 §, 2 § 1 och 2 mom., 2 b § 1 mom. och 2 c, 4 och 5 §,
av dem 2 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1081/2014, 180/2019, 1369/2019, 538/2022, 705/2022 och 1076/2022 samt 2 b § 1 mom. och 2 c § sådana de lyder i lag 1076/2022, och
fogas till lagen **en** nya 2 d ~~och 4 b~~ § som följer:

Lag

om Statskontoret

1 §

Statskontoret är en statlig myndighet inom finansministeriets förvaltningsområde som betjänar statsförvaltningen, medborgare, kommuner, samkommuner, välfärdsområden, välfärdssammanslutningar, samfund och företag.

2 §

Om det inte föreskrivs annat om behörigheten någon annanstans, har Statskontoret till uppgift att

1) ordna service i samband med skötsel av statens skulder, placeringar och finansiering samt sköta uppgifter som anknyter till förvaltning och övervakning av statliga lån, statsborgen, statsgarantier och räntestöd,

2) sköta statens centralbokföring och bereda statsbokslutet samt styra ekonomiförvaltningen och betalningsrörelsen vid statliga ämbetsverk, inrättningar och statliga fonder utanför budgeten,

3) handlägga statens skadeståndsärenden och förmånsärenden, juridiska ärenden som gäller kvarlåtenskap, avgiftsbefrielse samt påföra försummelseavgifter för vissa försäkringar och avgifter som kan jämföras med försäkringspremier,

4) vara ansvarig myndighet för administrationen av kommunernas och välfärdsområdenas informationsresurs för ekonomisk information och vara personuppgiftsansvarig för informationsresursen,

Betänkande FvUB 18/2024 rd

5) producera och utveckla analys- och rapporteringstjänster inom statsförvaltningen och publicera information som producerats i tjänsterna i det allmänna datanätet till stöd för styrningen och ledningen och för att säkerställa effektiviteten och öppenheten i statens verksamhet och i användningen av statens medel samt producera analyser för statsrådet till stöd för beredningen och beslutsfattandet,

6) vara ansvarig myndighet för förvaltningen av informationsresursen för statsunderstödsverksamheten och av tjänsterna inom den, och producera och publicera informationsmaterial i tjänsten för publicering och användning av uppgifter om statsunderstöd, samt producera analys- och rapporteringstjänster som hänför sig till statsunderstöd och statsunderstödsverksamheten för statsrådet till stöd för beredningen och beslutsfattandet,

7) för sin del sköta förvaltningen av, tillsynen över och granskningen av Europeiska unionens facilitet för återhämtning och resiliens,

8) upprätthålla det elektroniska upphandlingsannonssystemet och tillhörande tjänster,

9) utveckla statens arbetsliv,

10) utveckla och övervaka verksamheten i och användningen av nätverket för förmedling av elektroniska affärshandlingar,

11) sköta andra än i 1–10 punkten avsedda och till ämbetsverkets ansvarsområde hörande uppgifter som ålagts ämbetsverket i lag och som finansministeriet förordnat.

Statskontoret kan producera gemensamma stödtjänster för statsförvaltningen och sådana affärsverk som avses i lagen om statliga affärsverk (1062/2010). Genom förordning av statsrådet föreskrivs det vilka dessa tjänster är.

2 b §

Statskontoret har rätt att behandla sådana personuppgifter och sådana uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter som är nödvändiga för utförandet av den i 2 § 1 mom. 4 punkten avsedda uppgiften som anknyter till informationsresursen för ekonomisk information och av de i 2 § 1 mom. 6 punkten avsedda uppgifterna för förvaltning av informationsresursen för statsunderstödsverksamheten och av tjänsterna inom den. Statsrådets kansli, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och miljöministeriet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Statskontoret få sådana uppgifter som hör till deras service i samband med skötsel av statens skulder, placeringar och finansiering samt sådana uppgifter som anknyter till deras förvaltning och övervakning av statliga lån, statsborgen, statsgarantier och räntestöd och som är nödvändiga för ministeriernas skötsel av uppgifterna inom respektive förvaltningsområde. Dessutom har finansministeriet för att utreda statens ekonomiska riskhantering och minimera riskerna trots sekretessbestämmelserna rätt att få nämnda uppgifter också i fråga om ansvaren för den förvaltning som lyder under de ovannämnda ministerierna. Finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, Statistikcentralen, Utbildningsstyrelsen, Institutet för hälsa och välfärd samt Finlands Kommunförbund rf har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Statskontoret få de uppgifter i kommunernas och välfärdsområdenas informationsresurs för ekonomisk information som är nödvändiga för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter.

Betänkande FvUB 18/2024 rd

2 c §

Statskontoret har av den myndighet som är behörig enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter om statsförvaltningens verksamhet och ekonomi som är nödvändiga för skötseln av den uppgift som avses i 2 § 1 mom. 5 punkten enligt följande:

1) de uppgifter om ekonomi- och personalförvaltning, reseförvaltning, planering och uppföljning av verksamheten samt organisationsstrukturen som Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning innehar i fråga om ämbetsverk som omfattas av statens budgetekonomi,

2) de uppgifter om den gemensamma grundläggande informationstekniken som Statens informations- och kommunikationstekniska center innehar,

3) de uppgifter om projekthantering som Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata innehar,

4) de uppgifter om lokalhanteringen som Senatkongressen innehar,

5) de uppgifter om hanteringen av upphandlingar som Hansel Ab innehar,

6) de uppgifter om centraliserade utbildningstjänster som Haus kehittämisskeskus Oy innehar.

Statskontoret, den gemensamma serviceproducenten och den myndighet som lämnar ut uppgifterna ska i samverkan bestämma vilka uppgifter som avses i 1 mom.

Statskontoret har av statsbidragsmyndigheterna och av dem som med stöd av lag beviljar andra statsunderstöd rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller användningen av uppgifter få de uppgifter om ansökan om och beviljande, utbetalning, användning och övervakning samt återbetalning och återkrav av statsunderstöd som är nödvändiga för skötseln av den uppgift som avses i 2 § 1 mom. 6 punkten.

I fall enligt 1 och 3 mom. får emellertid inte lämnas ut sådana uppgifter som avses i 24 § 1 mom. 2, 5 och 7—11 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Sådana uppgifter enligt artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) som hör till särskilda kategorier av personuppgifter får inte lämnas ut. Sådana uppgifter om hur länge en frånvaro på grund av sjukdom, yrkessjukdom eller olycksfall i arbetet fortgått som är nödvändiga för skötseln av den uppgift som avses i 2 § 1 mom. 5 punkten får däremot lämnas ut. Vid behandlingen av uppgifter ska lämpliga skyddsåtgärder iakttas. Uppgifterna ska pseudonymiseras innan analysering inleds. De uppgifter som publiceras ska anonymiseras eller aggregeras så att enskilda personer inte kan identifieras utifrån dem.

Statskontoret är personuppgiftsansvarig med avseende på de uppgifter som det har fått med stöd av 1 och 3 mom.

2 d §

För skötseln av uppgifterna enligt 2 § 1 mom. 1 och 3 punkten har Statskontoret rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om användningen av uppgifter få nödvändiga handlingar och uppgifter tillsammans med identifieringsuppgifter enligt följande:

1) för utförande av tillsynsuppgifter enligt 12 § i lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad (639/1982) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Lantmäteriverket, Finlands miljöcentral och Skatteförvaltningen,

2) för utförande av tillsynsuppgifter enligt 36 § i aravalagen (1189/1993) av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, av den kommun där den bostad för vilken ägarbostadsaravälån

Betänkande FvUB 18/2024 rd

eller hyresbostadsaravalån har beviljats är belägen och av Skatteförvaltningen samt för utförande av den uppgift som föreskrivs i 1 § 2 mom. 2 punkten i lagen om Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (71/2007) av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet,

3) för skötsel av uppgifter enligt lagen om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret (78/2007) av Skatteförvaltningen,

4) för skötsel av den uppgift för uttag av stödmottagarens andel jämte ränta som fastställts i 13 § i lagen om stöd för nyskiftet (1423/2014) av Skatteförvaltningen,

5) för skötsel av den uppgift som fastställts i 9 § i lagen om räntestöds krediter till utvecklingsländer (1114/2000) av utrikesministeriet, Finnvera Abp och Skatteförvaltningen,

6) för avgörande av ett ärende med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, Skatteförvaltningen, Centret för militärmedicin, Riksarkivet samt myndigheter och inrättningar inom socialvården,

b) av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter, arbetsgivare, arbetslöshetskassor och andra som beviljar förmåner, samt

c) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992), av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

7) för skötsel av uppgifter enligt 5 och 14 kap. i ärvdabalken (40/1965)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland och Skatteförvaltningen, samt

b) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

8) för avgörande av ett ärende med stöd av lagen om ersättning av statens medel som till följd av frihetsberövande skall betalas till oskyldigt häktad eller dömd (422/1974)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, Skatteförvaltningen, förundersökningsmyndigheter, Åklagarmyndigheten, domstolar, Brottpåföljdsmyndigheten och Migrationsverket,

b) av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter, arbetsgivare, arbetslöshetskassor och andra som beviljar förmåner, samt

c) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

9) för avgörande av ett ärende med stöd av lagen om avgiftsbefrielse (529/1980)

a) av den statliga myndighet vars verksamhet betalnings- eller ersättningsskyldigheten hänförs till,

b) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, Skatteförvaltningen och Utsökningsverket,

Betänkande FvUB 18/2024 rd

c) av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter, arbetsgivare, arbetslöshetskassor och andra som beviljar förmåner, samt

d) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

10) för avgörande av ett ärende med stöd av lagen om ersättning för olycksfall som orsakats civilpersoner av krigsmateriel (1213/1990)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, Skatteförvaltningen, förundersökningsmyndigheter, Åklagarmyndigheten, domstolar och Försvarsmakten,

b) av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter, arbetsgivare, arbetslöshetskassor och andra som beviljar förmåner, samt

c) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

11) för avgörande av ett ärende med stöd av brottsskadelagen (1204/2005)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, Skatteförvaltningen, förundersökningsmyndigheter, Åklagarmyndigheten, domstolar, Utsökningsverket, Rättsregistercentralen, Brottpåföljdsmyndigheten, Migrationsverket, myndigheter och inrättningar inom socialvården samt försvarsenheter som avses i lagen om bemötande av utläningar som tagits i förvar och om försvarsenheter (116/2002),

b) av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter, arbetsgivare, arbetslöshetskassor och andra som beviljar förmåner, samt

c) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

12) för avgörande av ett ärende med stöd av viltskadelagen (105/2009)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, Skatteförvaltningen, förundersökningsmyndigheter, Åklagarmyndigheten och domstolar,

b) av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter, ersättningssökandes arbetsgivare, arbetslöshetskassor och andra som beviljar förmåner, samt

c) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

13) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009) av domstolar och de nämnder som har inrättats för att behandla besvärssärenden,

Betänkande FvUB 18/2024 rd

14) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av lagen om statens skadeståndssamhet (978/2014) eller för bevakning av statens intresse

a) av de statliga myndigheter vars verksamhet ersättningsanspråket hänför sig till,

b) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, Skatteförvaltningen, förundersökningsmyndigheter, Polisstyrelsen, Åklagarmyndigheten, domstolar, Utsökningsverket, de nämnder som har inrättats för att behandla besvärärenden, den myndighet som avgjort ett ärende som gäller ett klagomål samt Migrationsverket,

c) av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter, arbetsgivare, arbetslöshetskassor och andra som beviljar förmåner, om statens ersättningsskyldighet i ärendet har utretts, samt

d) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar, om statens ersättningsskyldighet i ärendet har utretts,

15) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av lagen om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor (530/2017)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Skatteförvaltningen och Statens ämbetsverk på Åland,

b) av den statliga myndighet som ansvarar för utlandsresan i fråga, samt

c) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

En uppgift som avses i 1 mom. **lämnas** behöver emellertid inte **lämnas** ut om den med stöd av 24 § 1 mom. 2, 5 eller 7–11 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) är sekretessbelagd.

Statskontoret ska underrätta förmyndarmyndigheten om en ersättning som är större än ringa och som betalas till en omyndig, om ersättningen omfattar någon annan prestation än ersättning för kostnader eller förlust av underhåll. En ersättning som omfattas av anmälningsskyldigheten betalas till den omyndige själv. Även andra ersättningar kan betalas till den omyndige själv, om ersättningen i fråga hänför sig till egendom som varit i den omyndiges besittning eller om den omyndige annars har rätt att bestämma över ersättningen.

4 §

~~I ett beslut som Statskontoret fattat med stöd av 29 § i trafikförsäkringslagen (460/2016) och som gäller påförande av en avgift som motsvarar försäkringspremien och en försummelseavgift får ändring sökas. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen (434/2003). I 29 § 2 mom. i trafikförsäkringslagen föreskrivs om sökande av ändring i Statskontorets beslut.~~

4 b §

Statskontoret kan utse utomstående experter som företräder behövlig sakkunskap inom medicin eller skadegranskning och ingå sådana förvaltningsavtal med sammanslutningar och enskilda

Betänkande FvUB 18/2024 rd

personer som avses i 3 § i förvaltningslagen och som gäller givande av expertutlåtanden för beredningen av ersättnings- och förmånsärenden.

Statskontoret kan oberoende av sekretessbestämmelserna bevilja de sammanslutningar och personer som avses i 1 mom. tillstånd att få uppgifter som är nödvändiga för utförandet av deras uppdrag enligt det momentet. De som utför expertuppdrag i enlighet med 1 mom. är personuppgiftsbiträden för Statskontorets, som är personuppgiftsansvarig, räkning.

På experter tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Närmare bestämmelser om kallande av utomstående experter och om de krav som gäller dem får utfärdas genom förordning av statsrådet. Utomstående experter har rätt till skäligt arvode och ersättning för resekostnader, för vilka Statskontoret fastställer grunderna.

5 §

Statliga och kommunala myndigheter, samkommuner, välfärdsområden, välfärdssammanslutningar samt andra offentliga samfunds myndigheter är var och en skyldiga att inom sin behörighet ge Statskontoret sådan handräckning som det begär i uppdrag som hänför sig till förvaltningen och övervakningen av statliga lån, statsborgen, statsgarantier och statligt räntestöd samt skötseln av statens skadeståndsärenden, förmånsärenden, ärenden som gäller befrielse från betalning och juridiska ärenden som gäller kvarlåtenskap.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 2 § 1 mom. 8 punkt träder dock i kraft först den 1 januari 2025.

~~Bestämmelserna i 4 § i denna lag tillämpas också på ärenden som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag.~~

2.

Lag

om ändring av 60 § i lagen om offentlig upphandling och koncession

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) 60 § 5 mom., sådant det lyder i lag 353/2020, som följer:

Betänkande FvUB 18/2024 rd

60 §

Publicering av upphandlingsannonser

Den upphandlande enheten får publicera en upphandlingsannons eller dess innehåll även i tidningar eller facktidningar, på sina egna webbsidor eller i något annat lämpligt medium. De annonser som avses i 1 och 2 mom. eller deras innehåll får inte offentliggöras någon annanstans förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning och efter detta på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi. De annonser som avses i 3 mom. eller deras innehåll får inte offentliggöras förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning. Statskontoret ska förvalta ett elektroniskt system ur vilket den upphandlande enheten får information om att en annons har publicerats på adressen www.hankintailmoitukset.fi och om publikationstidpunkten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 64 § i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) 64 § 5 mom., sådant det lyder i lag 354/2020, som följer:

64 §

Publicering av upphandlingsannonser

Den upphandlande enheten får publicera en upphandlingsannons eller dess innehåll även i tidningar eller facktidningar, på sina egna webbsidor eller i något annat lämpligt medium. De annonser som avses i 1 och 2 mom. eller deras innehåll får inte offentliggöras någon annanstans förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning och efter detta på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi. De annonser som avses i 3 mom. eller deras innehåll får inte offent-

Betänkande FvUB 18/2024 rd

liggöras förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning. Statskontoret ska förvalta ett elektroniskt system ur vilket den upphandlande enheten får information om att en annons har publicerats på adressen www.hankintailmoitukset.fi och om publikationstidpunkten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av brottsskadelagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i brottsskadelagen (1204/2005) 45 och 47 §,
ändras rubriken för 7 kap. samt 38 § 1 och 3 mom. och
fogas till lagen en ny 38 a § som följer:

7 kap.

Ändringssökande, självrättelse och återkrav

38 §

Ändringssökande

Beslut som Statskontoret har meddelat med stöd av denna lag överklagas genom besvär hos försäkringsdomstolen inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. Besvärsskriften ska lämnas in till Statskontoret inom tiden för sökande av ändring. Beslut om förskottsansättning får dock inte överklagas genom besvär.

Har besvären anlänt efter den tid som föreskrivs i 1 mom., kan besvären trots detta tas upp till prövning om det har funnits vägande skäl till förseningen.

Betänkande FvUB 18/2024 rd

38 a §

Självrättelse och överföring av besvär till försäkringsdomstolen

Om Statskontoret till alla delar bifaller de yrkanden som framförts i besväret, ska Statskontoret meddela ett nytt beslut i ärendet. Det nya beslutet får överklagas i enlighet med 38 §.

Om Statskontoret inte kan ändra det beslut i vilket omprövning begärts enligt vad som anges i 1 mom., ska Statskontoret inom 30 dagar efter det att besvärstiden har gått ut sända besvärsskriften, de handlingar som gäller omprövningsärendet och sitt yttrande till försäkringsdomstolen. Statskontoret kan då genom ett interimistiskt beslut ändra sitt tidigare beslut till den del Statskontoret bifaller ett yrkande som framförts i besvären. Statskontoret ska underrätta den ändringssökande om att besvären överförs till behandling i försäkringsdomstolen och ge den ändringssökande tillfälle att inom 30 dagar bemöta Statskontorets yttrande till försäkringsdomstolen.

Om Statskontoret godkänner yrkandet i besväret helt eller delvis efter det att besvärsskriften redan har lämnats till försäkringsdomstolen, kan Statskontoret också meddela ett interimistiskt beslut i ärendet. Försäkringsdomstolen ska utan dröjsmål underrättas om det interimistiska beslutet. Ett interimistiskt beslut av Statskontoret får inte överklagas.

En avvikelse från den frist som anges i 2 mom. får göras, om det finns ett behov av att inhämta behövlig tilläggsutredning med anledning av besvären. Ändringssökanden ska då utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och yttrandet ska dock ges in till försäkringsdomstolen senast 60 dagar efter det att besvärstiden har gått ut.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om upphävande av 20 § 2 mom. i lagen om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs i lagen om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor (530/2017) 20 § 2 mom.

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om upphävande av 3 § i lagen om upphävande av lagen om olycksfallsverket

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 3 § i lagen om upphävande av lagen om olycksfallsverket (1528/1995).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om inkomstdatasystemet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) 13 § 1 mom. 16 punkten, sådan den lyder i lag 402/2023, som följer:

13 §

Uppgiftsanvändares rätt att få uppgifter ur inkomstdatasystemet

Inkomstregisterenheten förmedlar och lämnar ut sådana uppgifter ur inkomstregistret som en uppgiftsanvändare trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande

Betänkande FvUB 18/2024 rd

av uppgifter, med stöd av någon annan lag har rätt att få av prestationsbetalaren eller av andra uppgiftsanvändare, som följer:

16) till Statskontoret för avgörande av ett ersättningsärende enligt trafikförsäkringslagen, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om ersättning till statsanställda för olycksfall som inträffat under förhållanden som hänför sig till distansarbete (1012/2022), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016), lagen om ersättning för skada eller sjukdom som har uppkommit under studierelaterade förhållanden som är jämförbara med arbete, lagen om skadestånd för olycksfall åt personer, som intagits i särskilda straff-, underhålls- och vårdanstalter, lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringssuppdrag (1522/2016), räddningslagen (379/2011), lagen om olycksfallsersättning i vissa fall åt den som lämnat bistånd vid fullgörandet av tjänsteåliggande (625/1967), sjöräddningslagen (1145/2001), beredskapslagen (1552/2011), polislagen (872/2011), lagen om nämndemän vid tingsrätterna (675/2016), lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011), brottsskadelagen (1204/2005), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), ärvdebalken (40/1965), lagen om ersättning av statens medel som till följd av frihetsberövande skall betalas till oskyldigt häktad eller dömd (422/1974), lagen om avgiftsbefrielse (529/1980), lagen om ersättning för olycksfall som orsakats civilpersoner av krigsmateriel (1213/1990), viltskadelagen (105/2009), lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad (639/1982), lagen om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret (78/2007) eller lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014) som är under handläggning,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Utskottets nya lagförslag

8.

Lag

om ändring av 29 § i trafikförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i trafikförsäkringslagen (460/2016) 29 § 2 mom., sådant det lyder i lag 960/2019, som följer:

Betänkande FvUB 18/2024 rd

29 §

Påförande av avgift som motsvarar försäkringspremien och försummelseavgift

Statskontoret bestämmer de avgifter som avses i 1 mom. samt ålägger den fordonsägare eller fordonsinnehavare som försummat försäkringsplikten att betala avgifterna till Trafikförsäkringscentralen. Beslut om att avstå från att påföra en försummelseavgift kan endast fattas av särskilda skäl. Ägaren eller innehavaren av fordonet får begära omprövning av Statskontorets beslut. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003). I Statskontorets beslut med anledning av en begäran om omprövning får ägaren eller innehavaren av fordonet söka ändring på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Det omprövningsförfarande som avses i 29 § 2 mom. tillämpas också på ärenden som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors 15.10.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Mauri Peltokangas saf
medlem Alviina Alametsä gröna
medlem Petri Honkonen cent
medlem Juha Hänninen saml
medlem Christoffer Ingo sv
medlem Mari Kaunistola saml
medlem Anna Kontula vänst
medlem Rami Lehtinen saf
medlem Mira Nieminen saf
medlem Saku Nikkanen sd
medlem Eemeli Peltonen sd
medlem Hanna Räsänen cent
medlem Paula Werning sd
medlem Joakim Vigelius saf
medlem Ben Zyskiewicz saml.

Sekreterare var

plenarråd Sanna Helopuro.